

TANÍTÁSOK — VÁZLATOK.

1941. április 2. hete.

Beszéd- és értelemgyakorlat.

II. OSZTÁLY.

A tanítás anyaga: A virágoskert.

Nevelési cél: Szeresd a szépet!

I. Előkészítés. a) Számonkérés. A mult órai anyag felújítása.

b) Érdeklődés keltés. Milyen évszakban vagyunk? Miért szeretjük a tavaszt? Miben különbözik a tavasz a téltől? (Meggbeszélés.) Mi teszi szebbé a határt? És a kertet? És az ablakokat? Bizony, meg is látszik, ki szereti a szépet. Mit gondoltok, miből? (Virágos az ablaka, kertje.)

Egy nagy magyar költő azt mondotta:

„*Ki a virágot szereti, rossz ember nem lehet!*“

Igy is van az. Ha virágos ablakú házba lépünk, bizonyosak lehetünk, jó emberek lakják, ahol szívesen látják a vendéget is. A virágtalan ház, kert olyan, mint a virágruhájától megfosztott mező: szomorú látvány. És milyen mogorvák, zsörtölődők lehetnek az ilyen háznak lakói!

II. Tárgyalás. a) Virágos a Julis kertje.

Ismertem egy kisleányt, Julis volt a neve. Az is szerette a virágot. Elmondok róla egy kis versikét:

VIRÁGOS A JULIS KERTJE.

Virágos a Julis kertje,
A kis virág: a föld lelke.
Itt egy rózsa álmodozik,
Ott viola szomorkodik.
A muskátli fölnevet,
A rezeda szendereg,
A liliom csöndes, méla,
Tán még fel is sóhajt néha.

Kert alján a kis csermely
Csörgedezve útra kel.
Deszkapalló van rátéve,
Kis hal úszik a vizébe,
Mikor reggel kél a nap,
Juliska már künn szalad,
Kezében a vizes kanna,
Vízért megy a kis patakra.

Virágjait öntözgeti,
Fülemüle bókol neki,
Azt dúdolja a madár:
Légy jó mindig, drága lány.
Ápold, neveld a virágot,
Tiszta lelkét megkívánod!
Tanulj tőle szeretetet,
Aranyozd meg életedet!

Mit mondott a költő Juliskáról? Virágos volt a kis Julis kertje. Mit mondott, mi a virág? A földnek lelke. Hát a földnek is van lelke? Nincsen, de a szép lelkű emberben is a lélek ragyogása tetszik, a földön a virág is olyan, mintha a föld lelke volna. Mit mond a rózsáról? Álmodozik. A világról? Szomorkodik. Miért mondja azt a költő, hogy a viola szomorkodik? Virágai lefelé hajlanak. Miért olyan nevetős a muskátli virága? És miért mondja, hogy a liliom néha fel-felsőhajt?

Mi a csermely? Nagyon kis patakocska. Deszkapalló van áttéve rajta, hogy átmelessenek rajta az emberek. Láttatok-e már kis halat uszkálni a vízben? Mit csinál korán reggel a kis Juliska? Miért öntözi korán reggel virágait? Ilyenkor szokták a virágokat öntözni, nem pedig délben, mert akkor hamar elszáradnak a virágok. Mivel öntözik a virágokat? Kinek van ott-hon kis locsolója? Honnan hordja a vizet a virágokra?

Miért bókol, hajlong neki a fülemüle? Mit köszön Juliskának? Ugy látszik, a kis madarak is szeretik a virágokat, ezért. Mit dalol neki a kis madár? Légy jó mindig, drága lány. Mire kérte a kis leánykát? Ápolja, nevelje a virágokat. Igen, gyermekek, mert a virág olyan, mint egy jó kis gyermek, akinek a lelke is olyan tiszta még, mint a tisztavízű patak. Jól mondta tehát Petőfi: Ki a virágot szereti, rossz ember nem lehet! Mit mondott a kis madár még Juliskának, mit tanuljon a virágtól? Szeretetet. Hát szeret a virág csakugyan? Szeretni csak édesanyátok, édesapátok, az emberek tudnak, nem? Igen, gyermekek, de aki szeret, az másnak örömet okoz valamivel. A virág is nekünk adja szépségét, jó illatát, sőt a méhecskék virágokból gyűjtik számunkra az édes mézet is! Mindezt a virágoknak köszönhetjük. Ezért mondta a kis madár azt, tanuljon Juliska szeretetet a virágoztól. Mert aki szeret, annak aranyos az élete.

Milyen szép is, gyermekek a virágos nyár! És milyen fájó, szomorú a virágtalan téli táj... Ilyenkor a

Barna fákon nincs levél,
Kopár ágon sír a szél...
Gubbaszkodik a madár...
Hol a nyár?
Hol a nyár?

De most még tavasz van, virágos lesz nemsokára a határ, díszes szép virágruhába öltöznek a kis kertek is, lesz dolgotok, de gyönyörűségetek is velük!

III. Összefoglalás.